

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Hubacsek Pál ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részéről közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztőségen kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is

NYILTTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezekről fogadtnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

A vásár-ügy.

II.

A helypénzfizetés iránti nézeteimet, lehetőleg körülményesen — már t. i. amennyire azt a lap szűk kerete engedi — kifejtve, áttérek az egyéb főmomentumok fejtegetésére, amelyek közül a helypénz kérdése után legfontosabbnak tartom

2-or. A helybeli közönség vásárlási kényelmét.

A helybeli közönség alatt egyáltalában csakis a közvetlen fogyasztó közönséget értem és semmi esetre sem a tovább eladás céljából vásárlókat vagyis a kofákat.

Ennek a nagyközönségnek az a közönsége, amely fogyaszt, s amely a közönség terheit vállain hordja a leggazdagabbtól le a legszegényebb kisiparosig és zsellérig megérdemli, hogy a közönség legalább oly irányu gondoskodást fejtson ki, hogy alkalom adassék neki, miszerint piaci szükségleteit az első forrásból szerezhesse be s ne legyen kénytelen a kofák közvetítését igénybe véve, ezeknek is nyereségi százalékot adni. Ily irányu gondoskodást a fogyasztó közönség irányában kifejtteni annál is inkább kötelessége a közönségnek, mert viszont a közönség joggal követelhet az általa fentartott községtől annyit, hogy a hol módjában áll, segítsen rajta.

A piaci vásárlás ma valóságos kárhózat és a községi gondoskodásnak olyatén irányja, a mely a fogyasztó közönség érdekeinek védelmére látszanék célzottak lenni, semmi nyoma.

TÁRCZA.

Hogyan lett Vén Veronika Véző Vencelé.

(Díjok historia.)

Irtá: Enyedí Imre.

(Folytatás és vége.)

Kopogott.

— Szabad.

— Veronika . . .

— Vencel . . .

Összelelkeztek, csókolóztak és boldogok voltak.

— Vencel, akarja-e, hogy felesége legyek?

— Oh, Veronika, magáért élek-halok.

— Ugy jó, — atyus elutazott, — gyerünk.

— Hova?

— Csak gyerünk. És mentek egyenest a pénzügyminiszterium épületébe, fel Vén Vendel főnökéhez.

— Mi jót hoz Veronika kisasszony?

— Egy nagy kéréssel jövök nsgos urhoz, ha szives volna segítségemre lenni; én-én-én . . .

— No, csak ki vele Veronika kisasszony, biztatta a főnök ur.

— Én szeretem őt — és itt Vencelre mutatott — de atyus elutasította, mert egy mérsáros legény, Husos Traján megkérte kezemet és atyus — örülve, hogy mindennap hust kaphat — őt választá. De én nem akarom, ki nem állhatom, gyűlölöm, utálok Husost, én csak Vézőt akarom; segítsen a nagyságos ur, birja rá atyust, hogy Vézőé legyek.

Nem az előjáróságot illeti vádunk, hanem magát a közgyűlést, mert az előjáróság e kérdésben, minthogy ez csak szabályrendelet által oldható meg, szabályrendelet alkotására pedig egyedül a képviselői közgyűlés jogosított.

Ma úgy állunk a piaci vásárlással, hogy a ki oda szorul, az előbb isteni segíért imádkozik, hogy sikerrel járjon s e mellett a kofák részéről jövő tolokodást, durvaságot és gorombáskodást kikerülje. No a finomabb izlésű vásárlónak meg épen bárány szelid türelmünek és e mellett nagy önmegtágadással bírónak kell lennie, hogy a hivatalnok szemtelenségét, a melylyel különösen a vidéki kofák részéről találkozunk, szótlanul eltűrje, de tünni kénytelen, ha a durvaságnak még erősebb nyilvánulásainak magát kitenni nem akarja.

Mire a tulajdonképeni fogyasztó közönség a piacra jut — mert előbb a házat is rendben kell hagyni — a piac már a kofáké s nem csak helybelieké, hanem még inkább vidékieké s ezek azután, minden megmozdítható használható összevásárlónak, úgy, hogy a fogyasztó közönség a legtrikább esetben, s akkor is csak igen csekély része jut azon helyzetbe, hogy szükségleteit első kézből szerezhesse be; hanem a legnagyobb rész már a kofánál kénytelen bevásárlási forrást nyitni s e címen legalább is oly csinos összegecskével adni ki többet, amelyet az első forrásból vásárolhatás által 3—4 piac leforgása alatt megtakarítva, vele egy vásárlás szükségleteit fedezni képes volna.

— Ez bizon elég könnyen van mondva, de megtenni egy kicsikét bajosabb lesz.

— Nagyon kérem.

— Hiszen szivesen, de mikép birjam én rá az öreget, ha egyszer nem akarja.

— Megmondom én hogyan . . . és elmondott Veronika egy tervet, mely hogy jónak találtott, kitűnik először is abból, hogy a segéd hivatali igazgató ur nagyot nevetett utána, de sőt oly jó kedve szottyant, hogy a lakodalmi ebéd rendezését is magára vállalta, — másodsor, hogy Véző Vencel meg nem állhatta, miszerint az igazgató ur szemeláttára meg ne ölelje és össze-vissza csókolja Veronikát, elmondogatván tizezerszer is: oh mily okos, mily böles vagy te-te-te Veronikám.

Este megérkezett az öreg Vén Vendel. Másnap reggel, hogy a hivatalba érkezett, egy iv papir fekiúdt asztalán, melyet kezébe véve, ezt olvasta ki belőle:

4678²⁸ sz.

Vén Vendel kebelbeli díjok urnak.

Hü szolgálata elismerésül f. év november hó 1-től 1 frt 50 kr napidiját 2 frt, azaz két frtra emeltem fel.

Tekintettel azonban arra, hogy mint felelős miniszter — nagyon természetesen — a nép boldogságáért is felelős vagyok — szigorú kötelességévé teszem, miszerint leányát Veronikát — állásának különbeni veszélyeztetése mellett — Véző Vencel díjok „urhoz“ mielőbb feleségül adja.

De az még csak hagyján volna, ha csak azon anomaliával kellene küzdenie a fogyasztó közönségnek, hogy a kora hajnali órákban, mire ő oda ér, a helybeli és vidéki kofák vegyest ellepik a piacot; ha csak azon kvalifikálhatatlan s a hivalkodó szemtelenségnek és kapzsiságának superlativusát képező eljárással kellene megküzdenie, hogy ha alkalmas időben jut is ki a piacra s így első forrásból vásárolhatna, a kofák erővel kitépik kezéből az alku tárgyát képező cikket, s menten reá licitálva — vagy még ezt sem, hanem csak hasonló árért — orra elől elcipelik: mert az első bajon segíthetne magán úgy, hogy már a korai hajnali órákban a piacra jutni igyekeznék, a másikon meg olyatén formán, hogy elnyeli a méltatlanságot, látatlanná s hallatlanná tesz minden durvaságot.

Hát mint mondtam, mindezekben igen könnyű segíteni, de már azután lehetetlen megküzdeni azzal a tempóval, hogy a kofák a község utcáinak végére, a bevezető utakra, sőt tovább menve, a községtől távolabb a düllő utakra állanak ki, s fülelik le a piacra élelmi szereket elárusítani hozó gazdaasszonyokat s ez által megakadályozzák már azt, hogy az élelmiszert a piacra juthasson, s a fogyasztó-vásárló közönséget megfosztják még csak a lehetőségétől is annak, hogy szükségleteit első forrásból szerezhesse be.

Már pedig a legkevesebb a mit a közönség a községtől elvárhatna az, hogy ott, ahol a községi hatáskör lehetővé teszi a kényelmes és olcsó bevásárlási mód lehetővé té-

Együttal értesitem, hogy ezen rendletem másolatát további megfelelő eljárás végett közvetlen hivatali főnökének is megküldöttem.

Budapest, 1885. szeptember 8-án.

A miniszter meghagyásából:

Rendelő Ágoston

min. oszt. tanácsos.

Vén Vendelben elhült a vér, — szaladt be főnökéhez.

— Ipazgató ur — ezen rendlet . . .

— Tudom, tudom — megkaptam a másolatát. Hát csak rajta, még ma meg kell tartani az eljegyzést.

— De kérem . . .

— Nem segíthetek . . . üljön le, értesitse erről Vézőt és Husost . . . leveleit elküldjük a szolgálával.

— És ha nem tenném? . . .

— Állását veszti.

Vén Vendel leült és gépiesen irt, a mit igazgatója diktált.

— Véző Vencel urnak!

„Mivel hogy a szerelem annyira bántja leányomat, gyere el ma este az eljegyzésre, mely tartand nálam leányom és te közötted.

Hü atyád

Vén Vendel.“

Husos Traján mérsáros iparos urnak!

„Mivel hogy a szerelem annyira bántja leányomat, meghívom az eljegyzésre, mely tartand ma este nálam leányom és Véző Vencel

tessék. Ám ez igen könnyű volna: a városi rendtartásról alkotandó szabályrendeletbe két paragrafussal több, s a gordiusi csomó meg van oldva. Az egyik §. kimondaná, hogy például a hetipiacokon nyári időben áprilistól szeptemberig reggeli 8 óra előtt, téli időben pedig 10 óra előtt sem helybeli, sem vidéki kofák nem vásárolhatnak s egyáltalában tilos az, hogy a kofák a községbe vezető utakon, vagy utcákon fogdossák el a piacra éllemi szereket szállító közönséget.

A másik §. kemény büntetést szabna az ezen tilalom ellen vétőkre.

Magától értetik természetesen, hogy e §-ok dacára is, csak úgy változnának meg a mai visszás állapotok, ha azután a tilalom és büntetés nem lenne a papíron maradt írott malaszt, nem lenne holt betű, hanem erőlyesen és minden következményeiben végre hajtának.

Ily tilalom kibocsátása és szigorú ellenőrzése a legkevesebb, a mit a községtől elvárhatunk és elvárhatunk annál inkább, mert a nélkül, hogy a termelőt olcsóbb árakkal kényszerítene áruinak tovább adására, a fogyasztó közönség nem jelentéktelen összeget takaríthatna meg az üzérkedők kikerülése által.

A termelő közönségre veszély ez intézkedésben — a mi az árak nyomottságában rejlenék — nincs, mert a fogyasztó közönség is megadja a termelőnek azt az árat, a mit a tovább eladás céljából vásárló, tehát üzérkedő kofa megad; de annál nagyobb haszna volna a fogyasztónak, mert az üzérkedő kofa által önmagának számított nyereség, a fogyasztó zsebében maradna; s végre a piacon vásárlási szempontból megjelenni kénytelen fogyasztó sokkal kevesebb durvaságot és gorombaságot rakna zsebre, mert mire a kofa-vásárlás szabadalmi órája üt, igyekeznek bevásárlásait s egyéb dolgát végezni s hazafelé sietni.

Tárgysorozata

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának Szentesen, 1887. évi május 12-én s folytatva tartandó rendes közgyűlésére jegyzett ügyeknek.

1. Alispáni féléves jelentés.
2. A nmélt. m. kir. belügyminiszteriumnak 15.866. és 15965/III. b. 1887. sz. a. kelt sürgető rendeletei a vmegyei nyugdíjszabályzat felterjesztése tárgyában. Ezzel kapcsolatban Csongrádvármegye tisztí, segéd, kezelő és szolgaszemélyzete nyugdíjszabályzatának 7/1887. sz. közgy. határozattal megrendelt tárgyalása és a szabályrendeleti tervezet 4. §-a szerint a

ur között (ne haragudják, de nem magába szerelmes.)

Jó akarója
Vén Vendel.

Még az nap este meg is tartatott a kézfogó, 3 hétre rá a lakodalom.

Nagyszerű ebédet rendezett — ígéretéhez képest — a s. h. igazgató ur, ki természetesen maga is jelen volt.

Volt felköszöntés is quantum satis; még pedig nagyon természetesen az első pohár a boldog fiatal pár egészségére ürittetett. Vén Adám is felállt és poharat emelt a miniszter ur egészségére, mondván ezeket:

„Poharat emelek kegyelmes miniszter urunk egészségére és kívánom, hogy úgy gondoskodják a menybéli ur Isten „Ó“ róla, mint ő gondoskodik a népnek boldogságáról. Éljen!”

Éljen! Éljen! és iszonyu hahota mellett összeütődtek a poharak.

Ezen szavakra válaszolandó, rögtön felállott az igazgató ur is.

vármegye közönségének az alaptökéhez pótdó kirovás által hozzájárulása.

3. Elnöki jelentés a vármegyei központi árvaszék 1886. évi működéséről.

4. A nagym. m. kir. belügyminiszteriumnak kisdodovodák létesítése ügyében 20101 V. a. 1885. sz. a. kibocsátott körrendelete.

5. Ugyanannak 16144/V. a. 887. sz. a. kelt intézvénye, melyben értesíti a vármegye közönségét, hogy az 1885. évről vezetett vármegyei szegényalapi számadás helyesnek találtatott.

6. Ugyanannak 24984/III. a. 1887. sz. a. kelt intézvénye, melylyel a fegyelmi eljárás alatt álló választott törvényhat. tisztviselők lemondása esetén követendő eljárásra vonatkozólag alkotott szabályrendeletet jóváhagyja.

7. Ugyanannak 12294/II. 1887. sz. a. kelt intézvénye, melylyel Csongrádvármegyeének a korcsma, sörház és pálinkamérés-üzlet nyithatóságáról alkotott szabályrendeletét módosítás végett leküldi.

8. Ugyanannak 18817/II. 887. sz. a. kelt intézvénye Csongrádvármegyeének ebtartási szabályrendelete jóváhagyása tárgyában.

9. A nagymélt. m. kir. pénzügyminiszteriumnak a m. kir. adófelügyelőség székhelyén alakítandó fölszólamlási bizottságba egy rendes és egy pöttag megválasztása tárgyában alispáni jelentés.

10. A nagymélt. magyar kir. közm. és közlekedésügyi miniszteriumnak 10632/1887. sz. a. kelt intézvénye, melyben tudatja, hogy Kepes Gyula budapesti lakosnak Orosházáról Tót-Komlósig vezetendő helyi érdekű vasut előmunkálataira az engedély egy évre megadatott.

11. Ugyanannak 12698/1887. sz. a. kelt intézvénye, melyben értesít, hogy a szab. osztrák-magyar államvasut-társaságnak a Félégyházától Csongrádig és innen a Tisza partján Szentessel szemben levő földi révig vezetendő helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedély érvénye egy évre meghosszabbítottatott. Ezzel kapcsolatban a nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumnak 25569/1887. sz. a. kelt intézvénye, melylyel ugyanezen vasutvonalra vonatkozólag a szab. osztrák-magyar vasut-társaság és Csongrád város között létrejött, a vármegye közönsége által 380/kgy. 886. sz. a. határozattal fölterjesztett szerződést jóváhagyja.

12. Csongrádvármegyeének 1887. évre szerkesztett költségvetési előirányzata, a közmunkára.

13. A vmegyei házipénztár 1886. évről vezetett számadása.

14. Ugyanannak 1886. évi közmunkaváltási pénztári számadása.

15. Ugyanannak kongóuti pénztáráról 1886. évi számadása.

16. Ugyanannak földi árteri hidvám pénztáráról 1886. évi számadása.

17. Ugyanannak székházalap pénztáráról 1886. évi számadása.

18. Ugyanannak katona beszállásolási alapról 1886. évből vezetett számadása.

19. Ugyanannak betegápolási alapról 1886. évből vezetett számadása.

20. Ugyanannak szegényalapról 1886. évből vezetett számadása.

21. Ugyanannak letéti pénztáráról 1886. évből vezetett számadása.

22. Ugyanannak alapítványi pénztáráról 1886. évből vezetett számadása.

— Én pediglen poharat emelek azon atyának egészségére, a ki nem átalotta feláldozni a parthiet leánya szerelméért — igen, lemondott e dicső atya a hus... az az egy gazdag mérsárosról, azért, hogy leánya ahhoz mehessen, a kit szeret és a ki őt szereti. Éljen e dicső atya, éljen Vén Vendel!

— Éljen! Éljen! és még iszonyubb hahota támadt.

Vén Vendel vendégeire nézett. Milelte ezeket. Hát olyan ostobákat mondott volna ő és tisztelt főnöke, hogy olyan nagyon tudnak rajta nevetni. Hm! Hm! Ekkor azonban Veronika hirtelen mellette terem és fülelhez hajolva, sug neki valamit, mire Vén Vendel így kiált fel:

— 32 éve szolgálom az államot, mégis olyan számár vagyok!

* * *

Mégis csak okos leány volt ez a Veronika!

23. Ugyanannak nyugdíjalapi pénztáráról 1886. évből vezetett számadása.

24. Ugyanannak kórházi alapról 1886. évből vezetett számadása.

25. Ugyanannak házipénztári tartalékalapról 1886. évből vezetett számadása.

26. Ugyanannak ipariszkolai alapról 1886. évből vezetett számadása.

27. Ugyanannak a községi jegyzői nyugdíjalap-pénztáról 1886. évből vezetett számadása.

28. Ugyanannak a mértékhitelítési pénztáról 1886. évből vezetett számadása.

29. Ugyanannak a Felgyő-Vidratorok létezett község 1886. évi árvatári a követeléseit és tartozásairól vezetett pénztári számadása.

30. Ugyanannak a Horgosi Kárász alapítványi pénztáról 1886. évből vezetett számadása.

31. Ugyanannak a gyámpénztáról 1886. évből vezetett számadása.

32. Ugyanannak árvaletéti pénztáráról 1886. évből vezetett számadása s mindezeknek elbírálása.

33. Alispáni jelentés a közmunkakönyvek kiállítása árának fedezése iránt.

34. Kéry János vármegyei biz. tag lemondása folytán az állandó választm. építészeti szakosztályába egy tagnak, az ipartanácsba egy pöttagnak és a községi számadások megvizsgálására Tápé és Horgos községek részére közgyűlési elnöknek megválasztása.

35. Krpalek Ferenc vmegyei b. tag elhalálása folytán az állandó választm. közrendészeti szakosztályába egy tagnak, a lóavató bizottságba egy elnöknek és a statiszt. osztályba egy tagnak megválasztása.

36. A vmegyei szükségleteinek beszerzésére 231/886. sz. kgy. határozattal kiküldött bizottság működéséről szóló jelentése s ennek kapcsán a bemutatott s megkötött szerződések jóváhagyása.

37. A szegvári széképületek bérletének felmondása s ezzel kapcsolatban alispáni jelentés ugyanezen épületek kijavitása iránt tett intézkedésekről.

38. A szegvári epreskert bérbeadása felett kötött szerződés jóváhagyása.

39. A vmegyei székháznál szükséges pótmunkálatok végleges engedélyezése tárgyában 23456/III. b. 1887. sz. belügyminisztr. rendelet.

40. A vmegyei pénzt. hiv. jelent. a f. évi 40. sz. kgy. határozat alapján a betegápolási alap 1887. évi szükségletéről.

41. Alispáni jelentés arról, hogy Szentés város képviselőtestületéből 1887. évből kilépő 50 bizottsági tagnak választása alkalmából Sarkadi N. Mihály, Szentés város polgármesterét, választási elnökül kinevezte.

42. Mindszent község szervezési szabályrendelete.

43. Mágocs község szervezési szabályrendelete.

44. Derekegyház község szervezési szabályrendelete.

45. Teés község szervezési szabályrendelete.

46. Fábán-Sebestyén község szervezési szabályrendelete.

47. Sövényháza község 1887. évre szerkesztett költségvetés előirányzata.

48. Csongrád város előjáróságának 267. 1887. sz. a. kelt jelentése a biztosítottak nem talált árvapénztári követelések biztosítása iránt tett intézkedése tárgyában.

49. Csongrád város közpénztári számadásaiban bevérandó hátralékként vezetett 22,543 frt 86 krnyi iskolai államsegély leírása iránt Csongrád város képviselőtestületének 134/886. sz. a. betérjesztett kérelme. — Ezzel kapcsolatban a vmegyei számvevői hiv. véleményes jelentése.

50. Csany község előjáróságának a közs. képvtest. közgy. f. é. 17, 18, 19. és 20. sz. a. határozatai ellen felelőzése.

51. A csongrádi járás főszolgabírájának Felgyő pusztának közigazgatásilag valamely községhez leendő csatolása tárgyában jelentése.

52. Szarvadi Mihály és Csák Judit szentesi lakosoknak szélmalom melletti terület átengedése iránti ügye.

53. Tisztí ügyési jelentés a Kistelek községben sertéshizlaló telepnek szánt területek értékesítése és átadása tárgyában keletkezett intézkedések megvizsgálása eredményéről.

54. Ugyanannak jelentése Szőke Illés csongrádi lakosnak bor- és husfogyasztási adókivevése ellen beadott felelőzése tárgyában.

55. Ugyanannak jelentése Szőke Illés csongrádi lakos árvízvédekezése ügyében bejelentett felelőzésére vonatkozólag.

56. Barsvármegye közönségének az 1886. évi XXVII. t. c. 27-ik §-a megváltoztatása céljából törvényjavaslat szerkesztése iránt a nagymélt. belügyminiszteriumhoz intézett felirata.

57. A számonkérő szék jegyzőkönyve.

58. Több községtől beérkezett számadások elbírálása s egyéb netalán beérkezendő, sürgős elintéztést igénylő ügyek tárgyalása, melyekre vonatkozólag a póttárgysorozat annak idején szokott módon közzhírré fog tétetni.

Kelt Szentesen, 1887. ápril 26.

S t a m m e r S á n d o r,
alispán.

Községi közgyűlésből.

A folyó hó 1-re összehívott, de részvétel hiányában meg nem tartott május havi rendes közgyűlést szerdára, vagyis 4-ikére hívta össze az előljáróság, amely eljárást legfőképen az indokolta, hogy a tömörkényi templom építése ügyében a vállalkozó megválasztása, továbbá a kurcaréti földek hasznobérlete fölött kötött szerződések jóváhagyása iránti intézkedés sürgősen szükségessé vált.

E két főtárgy mellé voltak véve a tárgysorozatba még a vasárnapról elhalasztott közgyűlésre fölvetett ügyek is, amelyekre azonban a mi képviselő-testületünk többszédűségénél fogva, mint előre látható is volt, a sor nem került. Magának a templom építésének ügye oly fontos és az elintézés oly hosszadalmas és zajos jelenetekben sem szűkölködő volt, hogy a kitarítás fogytával a csakhamar bekövetkezett dél a képviselő urakat haza kergette, ne hogy az étel meghűlése fölötti gazdasszony boszankodásnak kitéve legyenek.

Egyébiránt lássuk a gyűlés lefolyását.

Első és főtárgy volt természetesen a tömörkényi templom építésének ügye. A templom építő bizottság ugyanis, mint már a múlt számunkból is ismeretes, a templom építésre kiírt zártajánlati verseny folytán beérkezett ajánlatokat az ápril hó 30-án délután tartott ülésében bontotta föl. Magától érthető, hogy a bizottság jogköre nem terjed odáig, hogy a saját felelősségére és a község terhére szerződést kössön, azért a pályázók közül, véleménye szerint legelőnyösebb háromot kiválasztván, ezek ajánlatait a közgyűlés elé terjesztette, hogy a legalkalmasabbnak és legmegbízhatóbbnak vélt egyént válassza ki.

A dolog már magában véve is komplikált volt, mert három pályázó közül, főképen mert a vállalati összegek is nagyon különböztek, nehéz a választás; de még komplikáltabbá tette a dolgot Gyapjas Pál és társainak közvetlenül a képviselő-testülethez — az ajánlatok bizottsági felbontása és az eredménynek köztudomásra jutása után — beadott kérvénye, vagyis utóajánlata, hogy a templom építés 4000 frt vállalati összegért nekik adassék.

Eltételezve a kérvény zavaros szövegétől és sok helyen meggondolatlan kitételeitől, az egész dolog fejére esett valami volt. Hiszen olvashatták, ki volt hirdetve, a föltételekkel személyesen is ismeretségbe jöttek: hogy utóajánlatok el nem fogadtatnak. No már uraim, ha ezt egy erkölcsi testület nyilvánosan publikálja, akkor a legnagyobb erkölcsi megalázkodásnak és az önbecsület lábbal tapodásának kellene nyilvánítanunk azt, ha ugyanazon erkölcsi testület, nyilvános publikációja dacára, utóajánlatokat — bárki részéről jöjjenek is azok — elfogadna. Ilyen eljárás nem csak hogy kellemetlen árnyat vetne az erkölcsi testületre, de megingatná, sőt mi több, tönkre tenné az iránta való bizalmat, mert ez nem volna egyéb, mint a jóhiszemű pályázók csalárd kijátszása.

Vagy van zártajánlat, vagy nincs, ha van, akkor minden pályázó zártajánlata beadásakor vessen számot magával, mert utóajánlatnak helye nem lehet, miután ez nem volna egyéb, mint a nyilvánosságra jutott pályázati eredményeknek saját célokra való kiaknázása, s a vállalatból várható haszn elnyerhetéséért a jóhiszemű vállalkozóknak rut kijátszása, de másrészt ez a nyilvánosan publikált föltételekkel ellenkező eljárás folytán reá szedett, vagy még jobban kifejtve, megcsalt pályázók részéről, összes költségeik megtérítéséért, a község nyakába zudított rengeteg pernek szülőanyjává válnék.

Ilyen szempontokból fogva föl a dolgot és a mint, hogy azt csak is ilyen szempontokból lehet és kell felfogni Gyapjas és társai utóajánlatát, főképen az előterjesztett szövegezésben, teljesen értelmetlennek és egy nagy meggondolatlanságnak tartjuk s a képviselő testület is mint ilyen bánt el, tárgyalás nélkül visszautasította. Sőt a kérvényben előforduló, gyanusitani látszó, bár hisszük, nem tudatosan használt kifejezések megmagyarázására, a különbeni következmények terhe alatt fölhevítették.

A hosszú tárgyalásnak vége az lett, hogy a 11% engedményt adó Orbán Pál és társa ifj. Harmath László ajánlatát fogadta el a közgyűlés és ezeket bizta meg az építéssel. A kérdés fölött névszerinti szavazás döntött, amelynek eredménye az volt, hogy 21 képviselő Orbán Pál és társára, 5 képviselő Muladi János és társára szavazott; 2 képviselő pedig tartózkodott a szavazástól. A képviselő-testület illetően elhatározásának indokául, hogy az olcsóbb ajánlat mellőzésével a drágább ajánlatot fogadta el, az szolgált, hogy az egészen olcsó ajánlóban épen az olcsóságnál fogva nem bízott, sőt a többek által egyénileg is ismert drágább vállalkozóban több soliditást, realitást látott és ezért a bizalom felé fordult.

Következett a kurcaréti földek hasznobérbeadásáról felvett árverési jegyzőkönyv és a hasznobérlelkek megkötött szerződések jóváhagyása, a melyeket a képviselő testület jóváhagyván, hasonló eljárás céljából a törvényhatósághoz felterjeszteni rendelte.

Végül Papp Mihálynak Mihály Lajos esküdtbíró elleni kérvénye elintézése után az adókövető bizottság tárgyalásaira bizalmi férfiakul Schönfeld Márton és Konc Lajos kiküldetvén, — az idő előre haladott állapotánál fogva a gyűlés feloszlott.

Helyi és vegyes hírek.

— **Csendőrségünket** most már csakugyan lovasítják, s mint hiteles forrásból értesülve vagyunk, már folyó hó 15-én be fognak vonulni a lovas csendőrök. A csendőrszázados a folyó hó 5-én volt községünkben laktanya kibérlése végett. A lovas csendőrök bevonulásával a mostani gyalog csendőrök természetszerűleg innét elvezényeltetnek.

— **A himlőjárvány** községünkben hatósági észlelések szerint — bár szörványosan, egyes esetek még mindig fordulnak elő, annyira megszűnt, hogy a szolgabírói hivatal már elérkezettnek látta az időt, kérdést intézni községünk előljáróságához az iránt, vajjon nem látna-e már célszerűnek az iskolák megnyitását. Mi az iskolák megnyitásának lehetőségén, az itju nemzedék nevelése érdekében is csak örülni tudnánk.

— **A tömörkényi templom** építésének vállalatát, mint lapunk közgyűlési rovatában is előadtuk, Orbán Pál és társa ifj. Harmath László félegyházi vállalkozóknak adta a képviselő-tes-

tület, a kik is a költségvetésileg 4558 frt előirányzatból 11%-ot leengedvén, a vállalati összeg 4087 frta rug.

— **Felülvizsgálat.** A szegedi vegyes felülvizsgáló bizottság elé a folyó hó 5-én vezették a sorozó járásunkból felülvizsgálatra utasított hadköteleseket. Elővezetett összesen 38 hadköteles, a kik közül egyetlen egyet sem találtak a katonai szolgálatra alkalmasnak. — Mint értesülünk, a szentesi sorozó járásbeliek is e napon lettek elővezetve, a kik közül négyet alkalmasnak találtak.

— **Megyei közgyűlés** lesz a f. hó 12-én, a mely alkalommal, mint lapunk más helyén közlött tárgysorozatból látható, községünk új szervezeti szabályrendelete is tárgyalás alá kerülend, sőt mint tudjuk — a póttárgysorozatba fölvéve — e közgyűlésen fognak jóváhagyást nyerni még a kurcaréti földek hasznobérbeadásáról szóló, a községi képviselő-testület által már jóváhagyott hasznobéres szerződések. A közgyűlést megelőzőleg a folyó hét folyamán lesz még a megyei közigazgatási bizottságnak, az állandó választmány szakosztályainak és a számonkérőszéknek is ülése.

— **Népesedési mozgalom.** A folyó évi ápril hó folyamán községünkben született fiú 23, leány 15; összesen 38. Meghalt 40 férfi, 42 nő; összesen 82. Házasságra lépett 2 pár. A szülöttek között törvénytelen volt 1. A halált 34 esetben himlő vagy kanyaró okozta. Mint a közlött adatokból látható, ápril hó folyamán a halálozások száma 44 esettel múlja fölül a születések számát.

— **Vizbefut** a folyó hó 5-én Korom Ferenc és Bakó Julis házastársaknak Ferenc nevű 13 éves fia. A fiú Anyás alatt egy kubik gödörbe bukott, s az alig 1 1/2 láb mély vízben lelte halálát.

— **Fürdő megnyitás.** Mint Robicsak Mór fürdőtulajdonos urtól értesülünk, tiszai fürdőjét a folyó hó 15-én fogja megnyitni. A fürdő közönség nagyobb kényelmére mint hirlik, fodrász termet is fog berendezni, ámbár mi ezt itt nem tartjuk — a jövedelmezőség szempontjából praktikus vállalatnak. Ha időjárásunk az eddigi májusi meletget és szárazságot továbbra is megtartja, a fürdő nagy látogatottságnak fog örvendeni.

— **Büvész mutaványokban** gyönyörködött községünk ápril hó 30-án és május hó 1-én este, a midőn is az újvilág kerthelyiségében Stenley V. büvész nem egy meglepően sikerült mutaványával élvezetes estvét szerzett az első napon közepes, a második napon pedig már — vásárnap is lévén — tömegesen megjelent közönségnek.

— **A „Magyar Dal-Album“** egyetemes gyűjteménye a legrégibb időtől kezdve a mai napig keletkezett magyar népdaloknak. Ezen közkeletű, nemzeti mű 6-ik folyamának 6-ik füzeté most jelent meg az 1103—1120. számú dalmokkal, zongorára alkalmazva. Tartama: 1. Hegedűszó, dinom-dánom. 2. Hej, a csitli, csitli, csatló. 3. Hej Luca Panna megy a kutra. 4. Hej, szívem Kiliti. 5. Hej, te kis lány, hamis kis lány. 6. Hogy ha én azt tudhatnám. 7. Holtom után vajjon mi lesz belőlem? 8. Hosszan veti a jegenye árnyékát. 9. Hosszu télre, hosszú fagyra. 10. Hunnia nyög letiporva. 11. Huzd rá cigány, be jó kedvem van. 12. Icarica kukorica. 13. Igyunk azért, aki busul. 14. Irgalmaz, egy-két fillért adj! 15. Jaj be szennyes a kötője. 16. Jaj de hideg a te szived. 17. Jó estét, jó estét, biróné asszonyom. 18. Jóska fiam haza jöve. 19. Jót vagy rosszszat nyujtson élted. 20. Juhász vagyok, juhász vagyok. — Előfizetéseket még mindig elfogad a „Magyar Dal-Album“ kiadóhivatala Győrött és pedig 1 évre (10 füzetre) 1 frt 80 kr; félévre (5 füzetre) 90 kr. Egyes füzet ára 25 kr. A füzetek bérmentve küldetnek.

— **A magyar háziasszony** f. évi 18-ik száma a következő változatos tartalommal jelent meg:

I. Főlap. A kiket nem szeretünk. K. Benicki Irmától. — A leánynevelésről. Szegfütől. — Orvosi tanácsadó. — Illatszerek. — Házi ellenségeink. — Konyhakert. Irmicától. — Konyhárszat. — Heti étlap. Kresák Gizellától. — Hogyan főzzünk, süssünk? — Egyletek és jótékonyok. — Különfélék. — Hymen. — Gyászrovat. — Kérdések. — Feleletek. — Fővárosi bevásárlási források. — Heti naptár. — Szerkesztői üzenetek. — Kiadóhivatal postája. — Kis hirdetések. — Nyílt társalgó. II. „Munka után“ 4 oldal. Gyöngyvirágot vegyenek! Répcemelléki kis lánytól. — Budapesti élet. Tölgyesi Mihálytól. — A roccocotükör meséje. Fanghné Gyujtó Izabellától. — A miniszter előszobájában. Karcfalvi Mártonfi Imrétől. — Irodalom és művészet. — Gondolatok. — Apróságok. — Sakktalány. Sztankay Emiliától. — Megfejtések. — A kétszarvu ember. Jókai Mórtól. III. Regénymelléklet. 8 oldal. „Amire a mama nem gondolt.“ Regény Szegfütől. 8. folytatás. 57—64. lap. E háztartási, gazdasági és szépirodalmi heti lapot, melynek előfizetési évnegyedenként 1 frt 50 kr. ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe.

CSARNOK.

Petőfi bölcséletéről.

Irta: Kiss Sándor.

(Folytatás.)

„Megkopott a mentém préme,
A sarkantyum rozsdás, görbe,
Nincs a kucsmám félre csapva,
Nincs a bajszom kipödörve.

Igy is jó ily bus legénynek,
Akit elhagyott babája
És lement a földbe mélyen,
Hogy a napvilág se lássa.“

De:

„A hegytetőn még ül a téli hó
Midőn tövében már virág fesel.“

Gödöllőn bele szeret Mednyánszky Bertába, s megírja a „szerelem gyöngyeit.“ Aztán virágozik a vadrózsa; ragyog a szivárványos mámor; a világ előtte egy szép tulipán-bokor; kár, hogy addig az csak, a mig kimegy fejéből a bor.

Küzd, fárad, izzad, verejtékez; ezer remény ostromolja lelkét, de célt keresni elfáradott.

Magasra törő idealismusa, mely szeretné újjá alkotni a világot, és szebbé, jobbá tenni, mint valaha volt, sok csalódás szirtjein megtörve, belesüllyed a pessimismusba.

Felfordul a világ előtte s nem báná, ha még az ő életében vége lenne a világnak.

Az emlékezet többé nem szorgalmatos méh, hanem az összetört hajónak egy deszkaszála.

„Mit a hullám s a szél viszálya
A tengerpartra vet.“

A remény nem szép virág, melynek hervadó kelyhébe szemek harmatja hull; hanem madár, mely oly magasra száll, hol már sas nem tanyáz, de lelővi — egy zord vadász: a való.

A jóbaráti kör vidám asztala már csak vig temető: a bu temetője.

A dicsőség tündöklő szivárvány, a napnak könnyekben megtört sugára.

A leányszív csalárd folyó, a melybe sugárkat vetik az égi csillagok. Ki ott mennyet keres, elnyelik a habok.

Az ifjuság forgó szél, mely homokra dobja az élet virág füzérét.

S a felfordult világban csak hibáit látja az emberiségnek:

„Hány csepp van az oceanban,
Hány csillag az égen,
Az emberiség fején hány hajszál van,
S hány gonoszság szívében!“

képelete még a sirokat is meglátogatja s kérdezi:

„Ha a sirban megszáradt szíveket
Mind egy halomba hordanák — és meggyujtanák,
Ki mondja meg:
Hány színű benne majd e láng?“

Meghatározza, hogy mi lesz a világ vége:

„Mivé lesz a föld, megfagy-e, elég-e?
Én úgy hiszem, hogy megfog fagyni végre.
Megfagyasztiák a jég hideg szívek,
A melyek benne s bele fekszenek.“

Akarmilyen komor s tulságban járó az ő pessimismusa; igazat is mond, olyat, mi rá illik a mai világra is; a sok közül lássunk egy párt:

„Kereszt jutalma a fáradságoknak,
Mindenféle keresztet osztogatnak.
Arany keresztet tűznek a fejedelmek
Jobbágyaik mellére; a földmiveznek
Oszt a természet buza kereszteteket;
Fakereszt illet, megváltók titkeit!“

Vagy pl. ez:

„Egy bölcs hajdan számaron utazott,
Azóta az idő megváltozott,
Nagyon megváltozott már,
Most a számarak lovagolnak
A bölcs pedig gyalog jár.
De szálljunk verőfényesebb vidékre,
Mint a felhők — titkos sejtelenről úzve“ —

napkeletre vándorol. Nagy-Károlyban megismerkedik Károlyi Lajos erdői jószágigazgatójának szép, művelt és élénk kedélyű leányával: Szendrey Juliával. Megszereti. Megvallja, hogy nem első benne a szerelem, de arra esküszik, hogy az utolsó.

(Vége köv.)

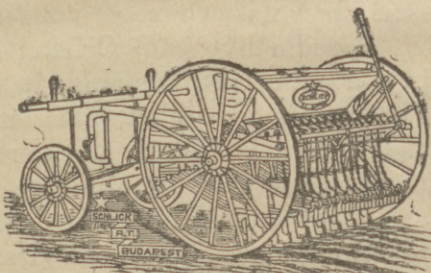
Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV
Kiadótulajdonos:
AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

Központi iroda: VI. Váci-körut 57. — Gazdasági géposztály:
Külső-váci-ut 1696—1699.

Ajánlja kitünő szerkezetű **GŐZCSÉPLŐ KÉSZÜLETEIT**, szén, fa és szalmafütésre; **járgánycséplőt**, gabona tisztító rostait (**Baker és Vidats-rendszer**) továbbá legjobbaknak bizonyult **szabadalm. Schlick-féle 2-ös és 3-as ekéit** — áruk 58 frttól kezdve; — **szab. Schlick-félemélyítő-ekéitönvezetékekkel** (Sack után). **Eredeti Schlick- és Vidats-féle egyvasu ekéit.**

Legújabb szabadalmazott

„Triumph“ sorvetőgépek

Ezenkívül készletben vannak: **örlőmalmok**, **csöves tengeri darálók**, **tengeri morzsolók**, **takarmány-készítő gépek**, **olajsajtók**, **saját rendszerű ramie-, kender- és lentörő- és tisztító-gépek**. **Legolcsóbb árak legelőnyösebb fizetési feltételek.**

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Kerületi képviselő: Szentesen és Mindszenten: Schlesinger Ferenc urnál.

KÖLCSÖNT

6% és 5%-ra.

Minden önjogu személy, kinek önfentartására állandó jövedelmei vannak, úgy m. háztulajdonos, gazda, bérlő, iparos, kereskedő, hivatalnok stb. kaphat közbejöttöm útján egy **budapesti hitelszövetkezettől** 100 fottól 2000 firtig 30 hó alatt postautalvány útján visszafizetendő 6%-os személy hitel kölcsönt.

3% - os bank-kölcsön

közvetítették 400 frttól kezdve egy millióig **földbirtokra** 17 évre 5%, 32 évre 2% és 40¹/₂ évre 1% tőke-törlesztéssel. Jó anyagból épült **városi házakra** 25 évre 2¹/₂% tőketörlesztéssel. Házkölcsönöknél megállapítandó becslési költség előre leteendő. Földbirtoknál az évi állami földadónak 50—60-szoros összege kölcsönként adatik. Nagyobb tőketörlesztést bármikor eszközölhet. Folyamodonak kell hozzám telekkönyvi kivonatot, adókönyvet és kataszteri birtokívet beküldeni. **Értékpapírokra** a bank a tőzsdei árfolyam háromnegyed része erejéig kölcsönt ad, esetleg azok eladása közvetítették. — **Ügynökök** tisztességes provízió mellett működésre felkértenek. — Kölcsönüggyben válasz és portóköltség fejében 30 kr levélbélyegben kéretik, e díj nélkül válasz nem adatik.

POLLÁK JÁNOS

bizományi és ügynöki irodája,

Budapest, VII. csömöri-ut 37. sz. I. emelet.

Mindennemü nyerstermények vétel- és eladása közvetítették.